

S-25 March, 2013 AC after Circulars from Circular No.153 & onwards

- 49 -

DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY**CIRCULAR NO.ACAD/NP/Arts/M.A.-Ist Yr./SEM.-I & II/176/2013**

It is hereby notified for information of all concerned that, the syllabi prepared by the Boards of Studies & Ad-hoc Board under the Faculty of Arts, the Hon'ble Vice-Chancellor has accepted the following revised syllabi for M.A. First Year Semester-I & II on behalf of the Academic Council Under Section-14[7] of the Maharashtra Universities Act, 1994 as appended herewith.

Sr. No.	Revised Syllabus	
[1]	M.A. [Hindi]	Semester-I & II,
[2]	M.A. [Sanskrit]	Semester-I & II,
[3]	M.A. [Urdu and Arabic]	Semester-I & II.

This is effective from the Academic Year 2013-2014 and onwards.

These syllabi are available on the University Website www.bamu.net

All concerned are requested to note the contents of this circular and bring the notice to the students, teachers and staff for their information and necessary action.

University Campus,
Aurangabad-431 004.
REF.NO.ACAD/NP/ARTS/IST YEAR/
Sem-I & II/2013/12410-82
V.C.14[7] A-05.

★
★
★
★
★
★
★
★

(Signature)
Director,
Board of College and
University Development.

Date:- 07-06-2013.

Copy forwarded with compliments to :-

- 1] The Principals, affiliated concerned Colleges, Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University.
- 2] The Director, University Network & Information Centre, UNIC, with a request to upload the above all syllabi on University Website [www.bamu.net].

Copy to :-

- 1] The Controller of Examinations,
 - 2] The Superintendent, [M.A. Unit],
 - 3] The Superintendent, [Eligibility Unit],
 - 4] The Programmer [Computer Unit-1] Examinations,
 - 5] The Programmer [Computer Unit-2] Examinations,
 - 6] The Director, [E-Suvidha Kendra], in-front of Registrar's Quarter, Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University,
 - 7] The Public Relation Officer,
 - 8] The Record Keeper,
- Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University.

..***=.

DR. BABASAHEB AMBEDKAR MARATHWADA UNIVERSITY,
AURANGABAD
Revised Syllabus
Sanskrit – M.A. First Year
(Under the Faculty of Arts)

1. Year of Implementation- Will be implemented from June 2013-14
2. Pattern- The pattern of Examination will be semester system
3. The structure : Implementation of the structure as prescribed by university.
4. Nature of question paper : As per established pattern
5. Scheme of Teaching and examination :

Revised syllabus is designed for the students who want to learn
Sanskrit and study of analyze the literature & Language.

Objectives —

Sanskrit literature is value-based Sanskrit literature incorporates the ideals of moral social, cultural, religious, values, deeds, and Principles. To study how the culture, social order, political order, religion and value system is reflected in these books. To expound the impact of these books on Indian culture .
To understand the advanced and scientific structure of Sanskrit grammar .
To study the development of Sanskrit grammar.
To introduce the Sanskrit literature as based on values of ethics and morality and capable of providing right grooming.
To study the usefulness of Sanskrit language in modern times.
To introduce the scientific and logical thought, in Sanskrit language and to study it with that perspective.
To give an introduction of modern linguistics
To impart knowledge of comparative linguistic methodology .
To expound the importance of Sanskrit in the study of comparative linguistics.
To impart knowledge on modern Sanskrit literature .
To expound the nature and characteristics of modern Sanskrit literature .
To provide a critique of modern Sanskrit literature.
To make the learner acquire basic knowledge of Sanskrit Grammar and appropriate vocabulary for using it along with the knowledge of Sanskrit Literature the emphasis shall be on written and spoken expression as well as to develop the elementary skills of language as listening, reading and writing.

M.A. Ist semester

Sr. No.	Course No.	Paper	Exam Scheme (Marks)
			Total
1	SAN 401	वैदिकसाहित्य	30 + 20 = 50
2	SAN 402	नाट्यशास्त्र	30 + 20 = 50
3	SAN 403	आर्षमहाकाव्ये	30 + 20 = 50
4	SAN 404	भाषाविज्ञान	30 + 20 = 50

M.A. II Semsster

Sr. No.	Course No.	Paper	Exam Scheme (Marks)
			Total
1	SAN 405	वेदकालीन संस्कृतीचा इतिहास	30 + 20 = 50
2	SAN 406	संस्कृत नाटक	30 + 20 = 50
3	SAN 407	विदग्ध महाकाव्ये	30 + 20 = 50
4	SAN 408	संस्कृत व्याकरण	30 + 20 = 50

- २० गुण अंतर्गत मूल्यमापनासाठी (Test / Tutorial / Seminar etc.) आहेत.

एम.ए. संस्कृत जून १३-१४ पासून कार्यान्वित
प्रथमसत्र

प्रश्नपत्रिका - १ वैदिक साहित्य

गुण - ५०

पेपर कोड - SAN401

ऋग्वेदसूक्ते -

१. रुद्रसूक्त - २.३३
२. आप्रीसूक्त - १.१४२
३. हिरण्यगर्भसूक्त - १०.१२१
४. उषससूक्त - ३.६१
५. संज्ञानसूक्त
६. सरमापणि संवादसूक्त -
७. विश्वामित्र- नदी संवादसूक्त

अथर्ववेद - पृथ्वीसूक्त -

संदर्भग्रन्थ :

१. ऋक्सूक्तवैजयन्ती - एस.डी वेलणकर, मो. दि. पराडकर, वैदिक संशोधन मंडळ टि.म.वि. नगर पुणे - ३७
२. New Vedic Selection - Macdonald, Chowkhamba Publication Varanasi
३. ऋक्सूक्तसंग्रह - हरिदत्तशास्त्री, प्रकाशक साहित्य भण्डारसुभाष बाजार, मेरठ
४. अथर्ववेद - सार्वदेशिक आर्यप्रतिनिधी सभा प्रकाशन, नवीदिल्ली.
५. वैदिक देवतांचे अभिनव दर्शन - डॉ. रा.ना.दांडेकर, शि.प्र.मंडळी पुणे
६. ऋग्वेदादि भाष्य भूमिका - स्वामी दयानंद, आर्यसमाज मंदिर, नवीदिल्ली

प्रश्नपत्रिका - दोन नाट्यशास्त्र गुण - ५०

पेपर कोड - SAN402

नाट्यशास्त्र - भरतमुनी

- दशरूपविकल्पनम् - अध्याय - १८ विकल्पनम्
- चतुर्विध अभिनय विचार

संदर्भग्रन्थ :

१. भरतमुनीचे नाट्यशास्त्र - गोदावरी केतकर
२. नाट्यशास्त्र - चौखम्बा प्रकाशन, वाराणसी
३. दशरूपकम् - रं. प. कंगले, महाराष्ट्र राज्य साहित्य व सांस्कृतिक मंडळ, पुणे
४. नाट्यसिद्धांत - डॉ. द्विवेदी
५. संस्कृत नाट्यमीमांसा - डॉ. श्री. मुसळगावकर, परिमल प्रकाशन दिल्ली
६. भारतीय साहित्यशास्त्र - डॉ. ग. त्र्यं. देशपांडे

प्रश्नपत्रिका - ३ अर्थशास्त्र

पेपर कोड - SAN403

गुण - ५०

अर्थशास्त्र - धर्मस्थीयम् व गुढपुरुषोत्पत्तिः।

संदर्भग्रंथ : १) अर्थशास्त्र - डॉ. र.प.कंगले महाराष्ट्र राज्य साहित्य व संस्कृती मंडळ, पुणे

२) अर्थशास्त्र - डॉ. हिवरगावकर

प्रश्नपत्रिका -४

भाषाविज्ञान

पेपर कोड - SAN404

गुण -५०

१. भाषेची परिभाषा
२. भाषाविज्ञान परिभाषा
३. आधुनिक भाषाविज्ञानाच्या अभ्यास पध्दती
४. भाषा उत्पत्तीचे सिध्दांत
५. भाषा विज्ञानाचा इतर शास्त्रांशी संबंध
६. भाषेचे वर्गीकरण
७. भारोपीय भाषापरिवार
८. ध्वनिविज्ञान
९. अर्थविज्ञान
१०. शब्दविज्ञान
११. वाक्यविज्ञान

या संकल्पनांचा संक्षिप्त विचार.

संदर्भग्रंथ :

- १ संस्कृत भाषाविज्ञान - राजकिशोरसिंग, विनोद पुस्तकालय, आग्रा
- २ भाषा और विज्ञान - डॉ. नरेश मिश्र , निर्मल प्रकाशन, दिल्ली
- ३ भाषा आणि भाषाशास्त्र - श्री न गजेंद्रगडकर -?
- ४ वाग्विज्ञान - श्री सीताराम चतुर्वेदी
- ५ भाषाविज्ञान की रूपरेखा - गोपालदत्त जोशी, भारतीय विद्या प्रकाशन, दिल्ली
- ६ तौलनिक भाषाविज्ञान - डॉ. पी.डी.गुणे, मोतीलाल बनारसीदास प्रकाशन, दिल्ली

द्वितीय सत्र

प्रश्नपत्रिका- ५

वेदकालीन संस्कृतीचा इतिहास

गुण -५०

पेपर कोड – SAN40

संदर्भग्रंथ :

१. वैदिक साहित्य का इतिहास- डॉ. पारसनाथ द्विवेदी
२. वैदिक देवताशास्त्र - प्रा. प्रभुदयाल अग्निहोत्री
३. वैदिक संस्कृती - तीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी
४. संस्कृत साहित्य का विशद इतिहास - डॉ. पुष्पा गुप्ता
५. संस्कृत साहित्य का इतिहास - वाचस्पती गैरोला
६. वैदिक संस्कृती - वाचस्पती गैरोला
७. वैदिक वाङ्मय का इतिहास - पं. भगवद्दत्त
८. प्राचीन भारत का इतिहास - रमाशंकर त्रिपाठी
९. ऋग्वेदादि भाष्यभूमिका - स्वामी दयानंद सरस्वती

प्रश्नपत्रिका - ६

संस्कृत नाटक - उत्तररामचरितम्

गुण -५०

पेपर कोड – SAN406

भवभूतिविरचित उत्तररामचरितम् - संपूर्ण - स्थूल अध्ययन

संदर्भग्रंथ :

१. भवभूती - डॉ.वा. वि. मिराशी
२. भवभूती और उनका उत्तररामचरित - परिमल प्रकाशन, दिल्ली
३. उत्तररामचरितसार - श्रीमती विमल देशपांडे , प्राप्ती स्थान : संस्कृत साहित्य रत्नाकर, पुणे
४. उत्तररामचरितम् - महाकवि भवभूती प्रणीतम् - श्री कपीलदेव गिरी, चौखम्बा, प्रकाशन
५. Uttaramcharitam- Dr. R.D. Karmarkar, Motilal Banarasidas, Publication.
६. Uttaramcharitam- Dr.P.V. Kane
७. Uttaramcharitam- Dr. M.P. Unni

प्रश्नपत्रिका - ७ विदग्ध महाकाव्ये

गुण ५०

पेपर कोड - SAN407 श्रीहर्षकृतनैषधीयचरितम् -प्रथम सर्ग, बुध्दचरितम् सर्ग - १

१. श्रीहर्षकृतनैषधीय चरितम् -१सर्ग,- चौखम्बा प्रकाशन , वाराणसी
२. बुध्दचरितम् सर्ग - १ - चौखम्बा प्रकाशन , वाराणसी
३. नैषधीयचरितम्- मराठी अनुवाद, कृ,श्री.अर्जुनवाडकर .

प्रश्नपत्रिका - ८ संस्कृतव्याकरण

गुण ५०

पेपर कोड - SAN408

१. वरदराजविरचित लघुसिध्दान्तकौमुदी - समासप्रकरणम्
२. पतंजलिकृत महाभाष्य - पस्पशाह्निकम्

संदर्भग्रथ :

१. लघुसिध्दान्त कौमुदी - डॉ. भावे,
२. लघुसिध्दान्त कौमुदी - डॉ. नीला सोमलवार, कौमुदी, प्रकाशन यवतमाह
३. लघुसिध्दान्त कौमुदी - श्री म.दा.साठे,
४. पातज्जल महाभाष्य - पस्पशाह्निकम् - श्री वासुदेवशास्त्री अभ्यंकर, पुणे
५. पातज्जलमहाभाष्य - पस्पशाह्निकम् - चौखम्बा प्रकाशन

**प्रश्नपत्रिकांचे स्वरूप शैक्षणिक वर्ष २०१३-१४
एम.ए. संस्कृत जून २०१३-१४ पासून कार्यान्वित
प्रथमसत्र**

प्रश्नपत्रिका - १ वैदिक साहित्य	गुण - ३०
पेपर कोड - SAN401	
प्र १ - सटीप भाषांतर करा (कोणतेही दोन)	१०
प्र २ - संदर्भासह स्पष्टीकरण (कोणतेही दोन)	१०
प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पांसह	१०
प्रश्नपत्रिका - २ नाट्यशास्त्र	गुण - ३०
पेपर कोड - SAN402	
प्र १ - स्पष्टीकरण करा (कोणतेही दोन)	१०
प्र २ - विवेचक परिच्छेद लिहा (कोणतेही दोन)	१०
प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पांसह	१०
प्रश्नपत्रिका - ३ अर्थशास्त्र	गुण ३०
पेपर कोड - SAN403	
प्र १ - विवेचक परिच्छेद लिहा - (कोणतेही दोन)	१०
प्र २ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पांसह	१०
प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पांसह	१०
प्रश्नपत्रिका - ४ भाषाविज्ञान	गुण ३०
पेपर कोड - SAN404	
प्र १ - विवेचक परिच्छेद लिहा - (कोणतेही दोन)	१०
प्र २ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पांसह	१०
प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पांसह	१०

द्वितीय सत्र

प्रश्नपत्रिका - ५	वेदकालीन संस्कृतीचा इतिहास	गुण ३०
पेपर कोड - SAN405		
प्र १ - विवेचक परिच्छेद लिहा - (कोणतेही दोन)		१०
प्र २ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पांसह		१०
प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पांसह		१०
प्रश्नपत्रिका - ६	संस्कृत नाटक - उत्तररामचरितम्	गुण ३०
पेपर कोड - SAN406		
प्र १ - भाषांतर करा. - (कोणतेही दोन)		१०
प्र २ - विवेचक परिच्छेद लिहा - (कोणतेही दोन)		१०
प्र ३ - दीर्घोत्तरी प्रश्न विकल्पांसह		१०
प्रश्नपत्रिका - ७	विदग्ध महाकाव्ये	गुण ३०
पेपर कोड - SAN407		
प्र १ भाषांतर करा(कोणतेही दोन)		१०
प्र २ - संदर्भासह स्पष्टीकरण करा. (कोणतेही २)		१०
प्र ३ - विवेचक परिच्छेद लिहा. (कोणतेही २)		१०
प्रश्नपत्रिका - ८	संस्कृत व्याकरण	गुण ३०
पेपर कोड - SAN408		
प्र १ अ) सूत्रांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करा (कोणतेही दोन)		१०
ब) पुढील समास सूत्रांसह स्पष्ट करा (कोणतेही दोन)		१०
प्र २ - विवेचक परिच्छेद लिहा (कोणतेही दोन)		१०
प्र ३ अ) लौकिक / अलौकिक विग्रह करा. (कोणतेही पाच)		१०
ब) संक्षिप्त टीपा द्या. (कोणतेही दोन)		१०

प्रत्येक प्रश्नपत्रिकेस २० गुण अंतर्गत मूल्यमापनासाठी (Test / Tutorial / Seminar etc.) आहेत.